

Sygn. akt II CSKP 517/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego
Lasy Państwowe Nadleśnictwa Stare Jabłonki
przy uczestnictwie E. T.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie ,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 czerwca 2022 r.,
skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie
z dnia 29 stycznia 2020 r., sygn. akt IX Ca 215/19,

- 1. oddala skargę kasacyjną;**
- 2. stwierdza, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie stwierdził, że wnioskodawca Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Stare Jabłonki nabył przez zasiedzenie z dniem 16 maja 1998 r. prawo własności nieruchomości położonej G., stanowiącej działki nr [...], nr [...]1 i [...]2, objętej księgą wieczystą [...].

W uzasadnieniu ustalił, że uczestniczka E. T. wraz z mężem F. T. na podstawie postanowienia Sądu Powiatowego w Ostródzie z dnia 12 czerwca 1971 r. nabyli w drodze spadkobrania testamentowego po zmarłym ojcu F. T. po ½ części gospodarstwo rolne składające się z działek nr 6, 7, 43, 44, 47, 53 i 56/1, położone we wsi P., gm. [...].

W dniu 15 maja 1978 r. uczestniczka wraz z rodziną wyjechała do RFN i następnego dnia Naczelnik Gminy w [...] wydał decyzję stwierdzającą, że gospodarstwo rolne, w skład którego wchodziły należące do uczestniczki działki, stanowi własność Skarbu Państwa. Z kolei decyzjami z dnia 28 czerwca 1978 r. i z dnia 25 listopada 1978 r. Naczelnik Gminy w [...] przekazał te nieruchomości nieodpłatnie Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasom Państwowym Nadleśnictwu Stare Jabłonki na cele zagospodarowania leśnego. W dniu 29 listopada 1978 r. i 18 lipca 1978 r. nieruchomości te zostały przekazane wnioskodawcy w zarząd i użytkowanie na czas nieokreślony.

W dniu 19 sierpnia 1993 r. zmarł mąż uczestniczki i spadek po nim nabyła uczestniczka w całości.

W dniu 22 kwietnia 2008 r. uczestniczka wystąpiła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie (SKO) o stwierdzenie nieważności decyzji naczelnika Gminy w [...] z dnia 16 maja 1978 r. Wniosek został przekazany Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który decyzją z dnia 22 kwietnia 2010 r. stwierdził nieważność spornej decyzji, ale na skutek wniosku wnioskodawcy o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzją z dnia 28 grudnia 2010 r. uchylił decyzję z dnia 22 kwietnia 2010 z powodu niewłaściwości. Decyzją z dnia 20 lipca 2011 r. Wojewoda Warmiński-Mazurski stwierdził nieważność decyzji Naczelnika Gminy w [...] z dnia 16 maja 1978 r. co do części nieruchomości będącej w zarządzie Nadleśnictwa Stare Jabłonki, a w pozostałym zakresie odmówił stwierdzenia nieważności tej decyzji ze względu na to, że wywołała nieodwracalne skutki prawne. W wyniku odwołania wnioskodawcy Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi utrzymał w mocy decyzję Wojewody. Skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (WSA) i skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) nie zostały uwzględnione.

Wnioskodawca od czasu przekazania mu przedmiotowych nieruchomości w zarząd i użytkowanie, podejmował czynności mające na celu zachowanie i właściwe wykorzystanie zasobów oraz składników lasów jako posiadacz samoistny. Sporządzone zostały elaboraty dotyczące urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Stare Jabłonki wraz z opisem taksacyjnym oraz plan urządzenia lasu na lata 2007-2016 r., zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 30 października 2007 r. W okresie od 1996 r. do 2014 r. wnioskodawca uiszczał należny podatek leśny.

W dniu 1 marca 1989 r. działki nr 4, 5, 6/2 i 7 utworzyły działkę nr [...]3, zaś działka 43/1 działkę nr [...]4. Następnie w dniu 23 marca 1999 r. zmieniono działkę nr [...]3 na działkę nr [...]5, zaś działkę nr [...]4 na działkę nr [...]. Na potrzeby niniejszego postępowania biegły sądowy geodeta wydzielił działkę nr [...]1 odpowiadającą dawnej działce nr 6/2, działkę nr [...]2 odpowiadającą działce nr 7, działkę [...]6 odpowiadającą działce nr 5, oraz działkę [...]7 odpowiadającą dawnej działce nr 4.

W takim stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że wnioskodawca spełnił przesłanki uzasadniające nabycie nieruchomości przez zasiedzenie jako posiadacz samoistny w dobrej wierze. Na rzecz dobrej wiary wnioskodawcy przemawiało objęcie w posiadanie przedmiotowych nieruchomości na podstawie decyzji administracyjnej.

W wyniku apelacji uczestniczki Sąd Okręgowy w Olsztynie zaskarżonym postanowieniem zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że stwierdził nabycie przez wnioskodawcę w drodze zasiedzenia nieruchomości stanowiącej działki nr [...] i [...]1 z dniem 29 listopada 1988 r. oraz nieruchomości składającej się z działki nr [...]2 z dniem 18 lipca 1988 r. W uzasadnieniu podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że wnioskodawca był posiadaczem przedmiotowych nieruchomości w dobrej wierze. Modyfikacja rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji związana była, po pierwsze, z przyjęciem przez Sąd odwoławczy, że bieg zasiedzenia rozpoczął się nie od wydania decyzji administracyjnej z dnia 16 maja 1978 r., lecz od dat faktycznego wejścia w posiadanie, tj. od dat poszczególnych protokołów zdawczo-odbiorczych, a po drugie, z prawidłowym

zastosowaniem prawa materialnego w zakresie dat upływu biegu zasiedzenia poszczególnych nieruchomości.

W skardze kasacyjnej uczestniczka zaskarżając postanowienie Sądu drugiej instancji w całości wniosła o jego uchylenie i zmianę postanowienia Sądu pierwszej instancji przez oddalenie wniosku o zasiedzenie ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zarzuciła naruszenie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. przez przyjęcie innej niż Sąd pierwszej instancji daty objęcia nieruchomości przez wnioskodawcę w samoistne posiadanie, w sytuacji, gdy był to fakt przyznany przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 19 września 2017 r., co skutkowało nie prowadzeniem w tym zakresie postępowania dowodowego przez uczestnika, a w konsekwencji spowodowało nie uznanie przez Sąd drugiej instancji okresu posiadania przez Skarb Państwa od daty wydania decyzji z dnia 16 maja 1978 r., co ma wpływ na ocenę charakteru tego posiadania, jako w złej wierze; art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 176 § 1 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji gdy posiadanie wnioskodawcy było posiadaniem w złej wierze, gdyż po wydaniu przez Skarb Państwa - Naczelnika Gminy w [...] bezprawnej decyzji administracyjnej z dnia 16 maja 1978 r., objął on w posiadanie m.in. sporną nieruchomość, a następnie posiadanie to zostało przekazane przez ten sam podmiot i osobę - Naczelnika Gminy w [...] - innej jednostce organizacyjnej Skarbu Państwa, tj. Nadleśnictwu Stare Jabłonki; art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c. przez uznanie, iż wszczęte w dniu 22 kwietnia 2008 r. postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji Naczelnika Gminy w [...] z dnia 16 maja 1978 r. zakończone wydaniem pozytywnej w tym przedmiocie decyzji Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 20 lipca 2011 r. przerwało zasiedzenie nieruchomości objętej wnioskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. W wydanej, po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2019 r., C- 585/18, C - 624/18 i C - 625/18, uchwale z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego

Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), przy czym stwierdził, że przyjęta wykładnia nie ma zastosowania do orzeczeń, wydanych przez Sąd Najwyższy, przed dniem podjęcia tej uchwały. Potwierdzeniem tej wykładni jest również wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 6 października 2021 r., C - 487/19 oraz wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie nr 4344/18, Reczkiewicz p. Polsce i z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie 49868/19, 57511/19, Dolińska - Ficek i Ozimek p. Polsce. a także ostatniego z dnia 3 lutego 2022 r. w sprawie Advance Pharma przeciwko Polsce.

W świetle powołanych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie mają znaczenia wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 (OTK-A 2020/61) i z dnia 7 października 2021 r., K 3/21, chociażby w kontekście wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 7 maja 2021 r., 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. przeciwko Polsce, jak również przez wzgląd na zakres kompetencyjny wyznaczony przedmiotem rozstrzygnięć Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz powołanych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2019 r. i z dnia 6 października 2021 r. Niczego w tym przedmiocie nie zmieniły także kolejne wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2021 r. w odniesieniu do relacji pomiędzy Konstytucją RP a art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.) oraz z dnia 23 lutego 2022 r. (P 10/19).

Wprawdzie postanowienie o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało wydane w dniu 19 marca 2021 r., ale z uwagi na charakter procesowy tego rodzaju orzeczenia, które nie jest orzeczeniem kończącym sprawę w postępowaniu kasacyjnym, Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną, badając ponownie przesłanki tzw. przedsądu uznał, że skarga kasacyjna spełniała ustawowe przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, zważywszy na charakter sprawy.

2. Zakres kognicji sądu drugiej instancji rozpoznającego sprawę na skutek apelacji, określony został w art. 378 k.p.c. i art. 382 k.p.c. (w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Wykładnia treści art. 378 k.p.c. została dokonana w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Sąd Najwyższy wskazał na obowiązujący system apelacji pełnej, którego założenie opiera się na tym, że sąd drugiej instancji rozpatruje sprawę ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony i jeszcze raz badając sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji. Tym samym, postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter rozpoznawczy (merytoryczny), a z punktu widzenia metodologicznego stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji. Ponadto w ramach ustalonego stanu faktycznego sąd odwoławczy stosuje z urzędu prawo materialne. Dlatego sąd rozpoznający apelację powinien odnieść się do wszystkich tych zdarzeń i zarzutów zgłoszonych w postępowaniu apelacyjnym, które mogły spowodować skutki materialno-prawne.

Z kolei przepis art. 382 k.p.c. określa podstawę merytorycznego orzekania przez Sąd drugiej instancji, która obejmuje materiał dowodowy zebrany przez sąd pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Zebrany materiał w rozumieniu tego przepisu, to dowody przeprowadzone w sprawie oraz fakty powszechnie znane, znane sądowi urzędowo, fakty przyznane, a także objęte twierdzeniami jednej strony, co do których druga strona nie wypowiedziała się. Uregulowanie to nakłada na sąd drugiej instancji obowiązek dokonania ponownie własnych ustaleń, które mogą obejmować ustalenia sądu pierwszej instancji przyjęte za własne albo różnić się od tych już poczynionych, a następnie poddania ich ocenie pod kątem prawa materialnego. Sąd drugiej może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania orzeczenia co do istoty sprawy sądu pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124).

Sąd drugiej instancji uzupełnił podstawę faktyczną rozstrzygnięcia o dokumenty, przedłożone przez wnioskodawcę jeszcze na etapie postępowania

przed Sądem pierwszej instancji w postaci protokołów z 18 lipca i 29 listopada 1978 r. przekazania przedmiotowych nieruchomości jednostce organizacyjnej Skarbu Państwa w cele zagospodarowania leśnego. Ustalenia w tej materii zmierzały do określenia daty początkowej objęcia nieruchomości w posiadanie, a w konsekwencji były to ustalenia konieczne do prawidłowego zastosowania prawa materialnego.

Dlatego wbrew stanowisku skarżącej nie doszło do naruszenia wskazanych w skardze przepisów prawa procesowego. Innym natomiast zagadnieniem jest kwestia oceny na ich podstawie przesłanek wymaganych do zasiedzenia, w szczególności wskazywanej przez uczestniczkę złej wiary po stronie wnioskodawcy.

3. Przesłanka dobrej wiary rodzi problemy interpretacyjne, a związane to jest z brakiem kodeksowej definicji tego pojęcia. Jedynie art. 7 k.c. statuuje domniemanie istnienia dobrej wiary w wypadkach, gdy ustawa uzależnia skutki prawne od złej lub dobrej wiary. Definicja złej wiary jest natomiast zawarta w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece i dotyczy jej wykładni na gruncie instytucji rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Mianowicie w złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.

Na tle przepisów k.c. można wyróżnić dwie koncepcje rozumienia tego pojęcia. Nurt liberalnej wykładni przesłanki dobrej wiary został zapoczątkowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego uchwałą z dnia 25 maja 1955 r., I CO 14/55 (OSN 1956, z. 4, poz. 92) wydaną na kanwie art. 73 § 2 dekretu z dnia 11 października 1946 r. prawo rzeczowego - Dz. U. Nr 57, poz. 319 - odpowiednika dzisiejszego art. 231 § 1 k.c. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że dobra wiara posiadacza rzeczy jest równoznaczna z jego przekonaniem opartym na obiektywnych przesłankach wywodzących się ze stosunku będącego podstawą i przyczyną konkretnego stanu faktycznego. Pogląd ten był aprobowany także przez przedstawicieli doktryny prawniczej.

Wykładnia pojęcia dobrej wiary zapoczątkowana przez Sąd Najwyższy uchwałą dnia 25 maja 1955 r. została w późniejszym orzecznictwie uzupełniona. Mianowicie w wyroku z dnia 25 czerwca 1968 r. III CRN 159/68 (OSPİKA z 1970 r., nr 10, poz. 197), Sąd Najwyższy przyjął, iż w dobrej wierze jest posiadacz, który zdaje sobie sprawę z tego, że nie jest właścicielem, jeżeli ocena całokształtu okoliczności dokonana z punktu widzenia zasad współżycia społecznego nakazuje traktować go jako posiadacza w dobrej wierze.

W uchwale składu 7 sędziów z dnia 6 grudnia 1991 r. III CZP 108/91 wpisanej do księgi zasad prawnych, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że osoba, która weszła w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy mającej na celu przeniesienie własności zawartej bez zachowania formy aktu notarialnego, nie jest posiadaczem w dobrej wierze. W późniejszych orzeczeniach Sąd Najwyższy powołując się na to stanowisko tradycyjnego rozumienia przymiotu dobrej wiary - jako już ugruntowane - wskazywał, że w indywidualnych sprawach całokształt okoliczności ocenianych z punktu widzenia zasad współżycia społecznego może uzasadniać traktowanie osoby, która weszła w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy zawartej bez prawem przewidzianej formy jako posiadacza w dobrej wierze (por. wyrok z dnia 9 listopada 1994 r. II CRN 97/94, wyrok z dnia 20 maja 1997 II CKN 172/97, wyrok z dnia 19 lutego 1998 r. III CKN 375/97).

W kontekście art. 7 k.c. dobrą wiarę wyłącza istnienie takich okoliczności, które u przeciętnego człowieka powinny wzbudzić poważne wątpliwości, że nie przysługuje mu prawo do korzystania w rzeczy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2010 r., II CSK 374/09). Zaprezentowana w tych orzeczeniach wykładnia pojęcia dobrej wiary dotyczyła innych, aniżeli zasiedzenie spraw z zakresu prawa cywilnego, jednakże rozumienie tegoż pojęcia na gruncie instytucji prawa rzeczowego winno być jednolite, a w związku z tym przywołane orzeczenia mają znaczenie także w sprawach o zasiedzenie.

Dobra wiara posiadacza występuje wówczas, gdy posiadanie rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza on cudzego prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2014 r., II CSK 472/13, nie publ.), względnie, gdy posiadacz powołując się na

przysługujące mu prawo błędnie przypuszcza, że prawo to mu przysługuje, jeśli tylko owo błędne przypuszczenie w danych okolicznościach sprawy uznać należy za usprawiedliwione. Z kolei w złej wierze jest ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo wie, że prawo to mu nie przysługuje albo też ten, kto wprawdzie ma świadomość co do nie przysługiwania mu określonego prawa, jednakże jego niewiedza nie jest usprawiedliwiona w świetle okoliczności danej sprawy. Dobrą wiarę wyłącza zarówno pozytywna wiedza o braku przysługującego prawa, jak i brak takiej wiedzy wynikający z braku należytej staranności, a więc niedbalstwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2017 r., I CSK 360/14, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2020 r., III CSK 9/18 i przywołane w jego uzasadnieniu orzecznictwo Sądu Najwyższego).

Decydujące dla przyjęcia dobrej lub złej wiary jest chwila objęcia danej nieruchomości w posiadanie (*male fides superveniens non nocet*).

O złej wierze osób prawnych, które zgodnie z art. 38 k.c. (w niniejszej sprawie w zw. z art. 201 § 1 k.s.h.), działają przez swoje organy, rozstrzyga stan świadomości osób fizycznych, pełniących funkcję organu, a zatem decydujące znaczenie z tej perspektywy ma to, czy osoby fizyczne pełniące funkcje organu wiedziały lub wprawdzie nie wiedziały, ale wiedziałyby, gdyby się zachowały z odpowiednią, wymaganą od nich starannością, o nieprzysługiwaniu osobie prawnej prawa własności rzeczy w chwili obejmowania jej w posiadanie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1972 r., I CR 177/72, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2015 r., III CSK 355/15).

4. Skarb Państwa jest szczególną osobą prawną, która działa przez odpowiednie państwowe jednostki organizacyjne, które wprawdzie wchodzi w skład ogólnej struktury państwa, ale wobec siebie są odrębne pod względem reprezentacji Skarbu Państwa w zakresie stosunków cywilnoprawnych dotyczących mienia znajdującego się w ich zarządzie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2007 r., III CZ 39/07). W orzecznictwie jest również prezentowany pogląd, że działania oraz „świadomość” i „wiedza” jednych jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa pozostaje bez znaczenia dla innych tego rodzaju państwowych jednostek organizacyjnych i dotyczy to także okresu obowiązywania

zasady jednolitej własności państwowej. Zatem świadomość osób kierujących określoną państwową jednostką organizacyjną, nie wpływa na świadomość i tym samym dobrą lub złą wiarę innej państwowej jednostki organizacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2015 r., IV CSK 514/14 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2015 r. III CSK 355/15).

Objęcie nieruchomości we władanie na podstawie decyzji administracyjnej na ogół wspiera przekonanie o przysługiwaniu Skarbowi Państwa tytułu prawnego do obejmowanej nieruchomości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2014 r., I CSK 658/13 i z dnia 2 lipca 2015 r., V CSK 625/14), chyba że wadliwości takiej decyzji są oczywiste i ewidentnie zauważalne dla organów jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa, które weszły w posiadanie na jej podstawie i wykonywały akty posiadania na rzecz Skarbu Państwa (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2021 r., I CSKP 77/21).

W stanie faktycznym sprawy jednostka organizacyjna Skarbu Państwa weszła w posiadanie objętych wnioskiem o zasiedzenie nieruchomości na podstawie nie tylko, jak eksponuje uczestniczka, protokołów zdawczo-odbiorczych, ale i poprzedzających je decyzji administracyjnych Naczelnika Gminy w [...] z dnia 28 czerwca 1978 r. i z dnia 25 listopada 1978 r. o przekazaniu Okręgowemu Zarządowi Lasów Państwowych w O. - Nadleśnictwu Stare Jabłonki, co wynika z ustaleń faktycznych Sądów *meriti*. W decyzjach tych jest wskazana podstawa prawna oraz adresat (k. 14-16), tj. w/wym. jednostka organizacyjna Skarbu Państwa.

W kontekście objęcia w posiadanie przedmiotowych nieruchomości na podstawie decyzji administracyjnych z czerwca i listopada 1978 r. wnioskodawcę należy traktować jako będącego w dobrej wierze chwili wejścia w ich posiadanie. Treść tej decyzji, jej uzasadnienie, podstawa prawa oraz organ, który ją wydawał nie dawały podstaw do uznania ich za oczywiście wadliwe. Trzeba mieć na względzie uwarunkowania ustrojowo - polityczno - prawne z tego okresu oraz zasadę jednolitej własności państwowej, a także powszechną nacjonalizację. Trudno też przyjąć, że w ówczesnych realiach organ wykonującej w imieniu Skarbu Państwa akty posiadania jednostki organizacyjnej, dochowując

należytej staranności, mógł wykryć, że decyzja Naczelnika Gminy w [...] z dnia 16 maja 1978 r. jest wadliwa. Wszak już w nowej rzeczywistości ustrojowo - polityczno - prawnej organy administracyjne i sądy administracyjne stały na stanowisku, że wydanie tej decyzji było zbędne, gdyż nabycie przedmiotowej nieruchomości nastąpiło z mocy prawa, tj. art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (jedn. tekst: Dz. U. z 1968 r., Nr 22, poz. 159 ze zm.), natomiast w tej materii w orzecznictwie sądów cywilnych występowały rozbieżności, które zostały ostatecznie wyjaśnione dopiero w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., III CZP 88/11).

W związku z przypisaniem wnioskodawcy dobrej wiary samoistnego posiadania, co miało przełożenie na upływ terminu zasiedzenia w datach wskazanych przez Sąd drugiej instancji (1988 r.), bezprzedmiotowym stała się analiza zarzutu kasacyjnego dotyczącego przerwania biegu zasiedzenia poprzez czynności, które miały miejsce dopiero w 2008 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

[as]